

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoCsp/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120293275
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:6120293275.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: Q. V., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom L. M., Z.-G., Z. XXX/XX, t. č. bytom A. X.. C. XXX, XXX XX A., Česká republika, o zaplatenie 3.228,02 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 4Csp/64/2020-133 zo dňa 27. mája 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. **z r u š u j e** a v tomto rozsahu **v r a c i a** súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. **z o s t á v a** nedotknutý.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania a zamietol žalobu v celom rozsahu. Zároveň vyslovil, že žalovanej voči žalobcovi nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

Mal preukázané, že dňa 05.03.2015 medzi právnym predchodcom žalobcu A. A. a.s. ako veriteľ a žalovanou ako dlžníčkou, bola uzatvorená zmluva o splátkovom úvere, predmetom ktorej bol záväzok veriteľa poskytnúť žalovanej úver 2.000,- eur s tým, že úver bude žalovaná splácať v mesačných splátkach 46,37 eur vždy do 10. dňa v kalendárnom mesiaci so splatnosťou prvej splátky 10.04.2015 a konečná splatnosť bola dohodnutá na 10.03.2022, pričom počet splátok je 84. Z výpisu účtu žalovanej bolo preukázané, že čerpala úver 05.03.2015 a uhradila splátky úveru, a to 10.04.2015 - 46,37 eur, 11.05.2015 - 46,37 eur, 04.10.2016 uhradila spolu 771,38 eur, teda podľa vyjadrenia žalobcu 5 splátok po 46,37 eur, 2 splátky po 49,49 eur, 9 splátok po 48,95 eur, čo zodpovedá viac ako 16 splátkam úveru (teda za obdobie od 10.06.2015 do cca konca septembra 2016), dňa 10.10.2016 uhradila 48,95 eur, 10.11.2016 - 1,44 eur, spolu 914,51 eur, čo zodpovedá cca necelým 20 splátkam úveru, a teda možno konštatovať, že žalovaná uhradila splátky splatné od 10.04.2015 do 10.10.2016 a časť splátky splatnej v novembri 2016. Listom zo dňa 10.04.2018 pôvodný veriteľ upozornil žalovanú, že ku dňu 10.04.2018 je v omeškaní so splácaním pohľadávky 921,04 eur a zároveň ju vyzval na úhradu tejto sumy v lehote 15 dní, inak bude oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky. Listom zo dňa 13.05.2018 pôvodný veriteľ vyhlásil ku dňu 12.05.2018 mimoriadnu splatnosť pohľadávky a vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy do 15 dní od doručenia oznámenia. Zmluvou o postúpení pohľadávok z 24.06.2019 pôvodný veriteľ pohľadávku voči žalovanej postúpil na žalobcu, čo bolo žalovanej oznámené listom 25.06.2019.

Žalobu zamietol pre premlčanie žalovaného nároku, a to s poukazom na § 54a a § 103 OZ. Podľa úverovej dokumentácie predloženej žalobcom prvá splátka, ktorú žalovaná (celkom) nezaplatila, bola splátka splatná v novembri 2016. Pôvodný veriteľ využil svoje oprávnenie podľa § 53 ods. 9 OZ až v apríli 2018, ku ktorému dňu už dlh žalovanej predstavoval cca 20 splátok úveru. Možno teda bez akýchkoľvek pochybností uzavrieť, že právny predchodca žalobcu požiadal žalovanú o zaplatenie celej pohľadávky

ku dňu 12.05.2018 z dôvodov viac ako 3 mesiace trvajúceho omeškania so zaplacením splátky splatnej v novembri 2016. Žalobca svoje právo na zaplatenie zosplatneného dlhu uplatnil žalobou doručenou upomínaciu súdu až dňa 28.04.2020, teda po márnom uplynutí trojročnej premlčacej doby.

Návrh na prerušenie konania do skončenia veci pred Ústavným súdom SR sp.zn. Rvp/1730/2020 zamietol s poukazom na to, že prerušenie konania v zmysle § 164 CSP sa jedná o fakultatívne prerušenie konania, pričom samotné žalobcovo subjektívne presvedčenie o ústavnej nesúlادnosti § 54a OZ nie je skutočnosťou, ktorá by v tomto prípade mohla odôvodniť prelomenie zásady rýchlosti konania a priklonenie k svojej povahou výnimočnému prerušeniu konania.

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. V zákonom stanovenej lehote proti jej výroku II., ktorým bola žaloba zamietnutá a výroku III. o nároku na náhradu trov konania podal odvolanie žalobca. Mal za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nestotožňuje sa s právnym názorom súdu, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 13.05.2018 nemá vplyv na plynutie premlčacej doby, ale že táto sa počíta odo dňa zročnosti splátky, s ktorou sa dostal žalovaný do omeškania po prvýkrát, t.j. v danom prípade 10.11.2016. Uvedeným názorom sa nestotožňuje, keď každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, a preto pred každou z nich plynie 3-ročná premlčacia doba samostatne. Pokiaľ sú účastníci zmluvy dohodnutí, veriteľ môže pri omeškaní niektorej splátky žiadať o zaplatenie celého dlhu, avšak toto svoje právo môže uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, v opačnom prípade toto právo zaniká. Zdôrazňuje, že neuplatnenie práva podľa § 565 OZ do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky spôsobuje zánik tohto práva veriteľa. V posudzovanom prípade žalovaný bol v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a keď právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť v posudzovanom prípade vyhlásená pre nesplnenie inej splátky, než splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádzala, t.j. v danom prípade 10.05.2018. Pre všetky splátky, ktoré vyhláseniu mimoriadnej splatnosti predchádzali, tak v súlade s § 103 OZ plynie samostatná trojročná premlčacia doba a pre splátky splatné po vyhlásení mimoriadnej splatnosti plynie premlčacia doba od splatnosti splátky pre nesplnenie, v ktorej došlo k vyhláseniu, v danom prípade 10.05.2018. Výklad druhej vety § 103 OZ súdom prvej inštancie predstavuje nezákonné skrátenie premlčacej doby o 18 mesiacov a zároveň je v priamom rozpore s § 565 OZ. Preto splátky splatné od 10.05.2017 do 10.04.2018 boli v prejednávacom prípade bez ohľadu na súdny výklad druhej vety § 103 OZ, uplatnené v rámci plynutia trojročnej premlčacej doby. Premlčacia doba pre všetky splátky splatné po 12.05.2018 tak začala plynúť odo dňa nasledujúceho po dni zročnosti splátky pre nesplnenie, v ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, v danom prípade 10.05.2018 a uplynula by 10.05.2021. Keďže žaloba bola podaná 28.04.2020, má za to, že nárok si uplatnil v rámci premlčacej doby. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 11CoCsp/5/2020, 3CoCsp/6/2020, 9CoCsp/45/2020, 3Co/202/2019, Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 15CoCsp/13/2020, Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/228/2016, Krajského súdu v Nitre sp.zn. 5Co/114/2017. Navrhuje napadnutý rozsudok zmeniť a vyhovieť návrhu v plnom rozsahu, prípadne zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a zároveň si vyčíslil trovy odvolacieho konania.

3. Žalovaná k odvolaniu žalobcu uviedla, že nesúhlasí s odvolaním žalobcu.

4. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 379 a § 380 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

5. Skúmanie vecnej legitímácie, či aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu alebo pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného je podstatnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu, a to aj v prípade, že ju žiadna zo strán konania nenamietala. Vecná legitímácia vychádza z hmotného práva a zistenie jej nedostatku má za následok zamietnutie žaloby.

6. Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. Sankcia neplatnosti právneho úkonu sa viaže k požiadavkám prejavu vôle, ktorý je neurčitý, ak je nejasný jeho obsah, teda, keď sa konajúcemu nepodarilo obsah vôle jednoznačným spôsobom

stanoviť. Záver o neurčitosti právneho úkonu predpokladá, že ani jeho výkladom nemožno dospieť k spoľahlivému poznaniu, čo chcel účastník prejsť. V zmysle Občianskeho zákonníka je teda potrebné právny úkon považovať za určitý a zrozumiteľný, ak je z neho zrejmé, kto tento právny úkon robil a čo je jeho predmetom, pričom tento predmet musí byť definovaný tak, aby nemohlo dôjsť k zámene za veci podobného druhu. Keď je obsah právneho úkonu zaznamenaný písomne, určitosť prejavu vôle je daná obsahom listiny, na ktorej je zaznamenaný.

Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od neho odchyliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov. Účelom ust. § 53 ods. 9 OZ je ochrana spotrebiteľa, a teda bol to úmysel zákonodarcu, keď v prípade spotrebiteľských zmlúv, pri využití dodávateľom právo mimoriadnej splatnosti úveru upravil omeškanie spotrebiteľa tak, že uvedené omeškanie musí trvať minimálne 3 mesiace a dodávateľ môže zosplatiť mimoriadne úver najskôr po uplynutí 3 mesiacov omeškania. Z toho dôvodu musí dodávateľ jednostranný právny úkon - výzvu na zaplatenie omeškanej výzvy oznámiť spotrebiteľovi určitým spôsobom, aby tento konkrétne mal vedomosť, ku ktorej pohľadávke mieni následne dodávateľ zosplatiť celý úver v prípade, že uvedenú splátku spotrebiteľ v dodatočne stanovenej lehote neuhradí.

7. Predčasné zosplatenie spotrebiteľského úveru, je právom veriteľa a uvedené je v prípade spotrebiteľského vzťahu za splnenia podmienok v § 53 ods. 9 OZ. Práve z dôvodu, že sa jedná o právo veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru (toto môže využiť podľa vlastného uváženia k hociktovej omeškanej splátke za splnenia podmienok § 53 ods. 9 OZ), je nutné, aby v upozornení spotrebiteľa ako dlžníka bolo konkretizované, ku ktorej omeškanej splátke využíva svoje právo predčasného zosplatenia úveru. Preto z jednostranného právneho úkonu veriteľa musí byť zrejmé splnenie podmienok v citovanom ustanovení. V zmysle § 53 ods. 9 OZ vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru musí predchádzať upozornenie spotrebiteľa, ktoré je konštruované ako jednostranný právny úkon veriteľa adresovaný dlžníkovi, ktorým sa oznamuje, že na základe ich dohody uplatní svoje právo podľa § 565 OZ, pretože dlžník je v omeškaní so zaplatením splátky. Z obsahu tohto úkonu musí byť zrejmé jednak splnenie zákonných podmienok - uplatnenia režimu § 53 ods. 9 OZ a jednak výslovné upozornenie spotrebiteľa na vykonanie práva veriteľa podľa § 565 OZ. Zo znenia ust. § 53 ods. 9 OZ teda vyplýva požiadavka konkrétneho upozornenia, určenia omeškanej splátky, ku ktorej sa uplatňované právo veriteľa podľa § 565 OZ týka, t. j., že dlžník nesplatil niektorú (teda nie niektoré) svoju splátku. Účelom tohto ustanovenia je dať spotrebiteľovi ešte poslednú možnosť k splateniu dlhu pred tým, ako dodávateľ využije svoje právo na zosplatenie celého dlhu. Právny úkon je určitý len vtedy, keď nie je vnútorne rozporný jeho obsah, alebo keď prípadný rozpor možno odstrániť výkladom, pričom výklad nemôže dopĺňať právny úkon. Určitosť, čo do identifikácie omeškanej splátky, je podstatná aj pre vyhodnotenie dodržania lehôt, ako tieto vyplývajú z § 53 ods. 9 OZ a s ohľadom na určenie, kedy sa stáva zročný celý dlh naraz. Opodstatnenosť správnosti uvedeného právneho názoru je podporená aj komentárom k ustanoveniu § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka z vydavateľstva C. H. Beck od autorov Marek Števček a kolektív - Občiansky zákonník, komentár I., 2015 - strana 576, na ktorý správne poukázala žalovaná.

8. Odvolací súd považuje za nutné zdôrazniť, že súd prvej inštancie sa nezaoberal skutočnosťou, či právny predchodca žalobcu riadne vyhlásil predčasnú splatnosť úveru, za splnenia podmienok v § 53 ods. 9 OZ, a teda či boli splnené podmienky § 17 ods. 1 písm. a/ zák.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v zmysle ktorého práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a) banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, na postúpenie pohľadávky a v súvislosti s tým, či žalobca má vo veci aktívnu vecnú legitímáciu. Citované ustanovenie je zákonnou úpravou lex specialis vo vzťahu k § 92 ods. 8 zákona o bankách. Jednou dôležitou podmienkou v tomto ustanovení na postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru je, že postupovaná pohľadávka je splatná v celom rozsahu.

9. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie, pričom úlohou súdu prvej inštancie v novom konaní bude zaoberať sa

platnosťou vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (jeho určitosťou), či v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky medzi žalobcom a právnym predchodcom žalobcu bola celá pohľadávka splatná, a teda či k postúpeniu pohľadávky došlo za splnenia podmienok v § 17 ods. 1 zák.,č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a v dôsledku toho aktívnou vecnou legitimáciou žalobcu.

10. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
 - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)